

Bruxelles, 23. studenoga 2023.
(OR. en)

15782/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0311(COD)

SOC 815
ANTIDISCRIM 193
FREMP 341
TRANS 522
SPORT 59
CULT 166
CODEC 2216
IA 315

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za:	Vijeće
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom – <i>opći pristup</i>

I. UVOD

Komisija je 6. rujna 2023. donijela Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom¹.

¹ Dok. 12755/23.

Predloženom direktivom želi se osigurati jednak pristup posebnim uvjetima i povlaštenom postupanju za osobe s invaliditetom tijekom kratkotrajnih boravaka u drugim državama članicama i time olakšati slobodno kretanje osoba s invaliditetom. Njome se uvodi standardizirana europska iskaznica za osobe s invaliditetom kojom se dokazuje invaliditet i standardizirana europska parkirna karta za osobe s invaliditetom kojom se dokazuje priznato pravo na uvjete i prostore za parkiranje rezervirane za osobe s invaliditetom („parkirna prava”). Riječ je o vodećoj inicijativi u okviru Strategije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.² kojom se doprinosi provedbi Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom.

Prijedlog obuhvaća nekoliko područja politika i stoga se temelji na više pravnih osnova, a to su:

- članak 53. stavak 1. UFEU-a i članak 62. UFEU-a o uslugama koje se pružaju uz naknadu na unutarnjem tržištu,
- članak 91. UFEU-a o uslugama u području prijevoza, uključujući prostore za parkiranje,
- članak 21. stavak 2. UFEU-a kad je riječ o aktivnostima i sadržajima koji nisu „usluge”, a osobito o aktivnostima i sadržajima koji se pružaju bez naknade.

O prijedlogu će se pregovarati u okviru redovnog zakonodavnog postupka predviđenog svim navedenim člancima.

Nacionalni parlamenti Danske³ i Portugala⁴ podnijeli su mišljenja o prijedlogu Komisije.

² Dok. 6268/21.

³ Dok. 15300/23.

⁴ Dok. 15532/23.

Europski gospodarski i socijalni odbor donio je razmatračko mišljenje o inicijativi za europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom⁵. Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o prijedlogu Komisije zatraženo je 28. rujna 2023. i još nije dostavljeno.

Mišljenje Odbora regija zatraženo je 28. rujna 2023. i još nije dostavljeno.

U Europskom parlamentu glavnu odgovornost ima Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja. Parlament još nije dogovorio svoje stajalište.

II. TRENUTAČNO STANJE

Radna skupina za socijalna pitanja detaljno je ispitala prijedlog tijekom posljednja tri mjeseca⁶.

Predsjedništvo je tijekom pregovora unijelo izmjene u tekst kako bi se otklonile bojazni koje su izrazile delegacije. Mnogim uvedenim izmjenama želi se povećati jasnoća u pogledu osobnog i materijalnog područja primjene direktive te uzeti u obzir raznolikost i posebnosti različitih nacionalnih sustava koji su na snazi u državama članicama.

Glavne izmjene uključuju sljedeće:

1. Pojam „status invaliditeta” razjašnjen je u cijelom tekstu, posebice s obzirom na države članice koje nemaju jedinstvenu definiciju invaliditeta.
2. U članku 2. uvedena su dva dodatna izuzeća kako bi se iz područja primjene direktive isključile određene usluge.

⁵ SOC/765, 27.4.2024.

⁶ Sastanci održani 18. i 25. rujna, 11. i 12. listopada, 30. listopada i 10. studenoga 2023.

3. Radi pravne sigurnosti u članku 3. uvedena je definicija pojma „kratkotrajni boravak”. Dodan je članak 2. stavak 2. kako bi se pojasnilo da države članice mogu odlučiti primjenjivati direktivu tijekom razdoblja duljih od kratkotrajnog boravka.
4. Uvedene su izmjene kako bi se dodatno pojasnilo osobno područje primjene direktive, osobito kad je riječ o definiciji nositelja prava iz članka 4. i upotrebi slova „A” koje se može dodati na europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom.
5. Odredbe o izdavanju i valjanosti iskaznice/karte iz članaka 6. i 7. izmijenjene su kako bi bile manje preskriptivne. Europska parkirna karta za osobe s invaliditetom uvijek se izdaje kao fizička karta, a države članice mogu odlučiti fizičku verziju dopuniti pristupačnim digitalnim oblikom.
6. Kako bi se osigurao aktivan angažman država članica u utvrđivanju digitalnog oblika za obje isprave, člancima 6. i 7. sada se predviđa da će se relevantne zajedničke tehničke specifikacije utvrditi provedbenim aktom. Rok unutar kojeg Komisija treba donijeti provedbene akte utvrđen je kao godina dana nakon što direktiva stupi na snagu.
7. Pojam „sankcije” iz članka 14. zamijenjen je izrazom „odgovarajuće mjere”.
8. Razdoblje prenošenja za donošenje zakona i drugih propisa radi usklađivanja s direktivom produljeno je s 18 na 36 mjeseci. Razdoblje prenošenja za primjenu direktive produljeno je s 30 na 48 mjeseci.
9. Imajući u vidu važnost višejezičnosti, tekst je izmijenjen kako bi se državama članicama omogućilo da izdaju dvojezične iskaznice/karte na engleskome i svojem nacionalnom jeziku ili nacionalnim jezicima.
10. U postojećem tekstu predviđeno je da se na iskaznicu/kartu unese QR kod kao najučinkovitija digitalna značajka za sprečavanje prijevara.

III. KOMPROMISNI PRIJEDLOG PREDSJEDNIŠTVA

Predsjedništvo je 22. studenoga Coreperu predstavilo kompromisni tekst⁷ u cilju postizanja općeg pristupa na sastanku Vijeća EPSCO 27. studenoga 2023. Sve delegacije koje su izrazile svoje stajalište na sastanku mogle su podržati kompromisni prijedlog predsjedništva i nijedna delegacija nije mu se usprotivila. Odbor stalnih predstavnika obaviješten je i o ishodu ispitivanja procjene učinka, čiji se sažetak nalazi u Dopuni dokumentu 15463/23.

IV. ZAKLJUČAK

Vijeće (EPSCO) poziva se da postigne dogovor o općem pristupu o tekstu kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni i ovlasti predsjedništvo da započne pregovore o tom predmetu s predstavnicima Europskog parlamenta.

⁷ Dok. 15463/23.

2023/0311 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1. i članak 62., članak 91. i članak 21. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

budući da:

- (1) Europska unija temelji se na vrijednostima ljudskog dostojanstva, slobode i poštovanja ljudskih prava i predana je borbi protiv diskriminacije, među ostalim na temelju invaliditeta, kako je utvrđeno u Ugovoru o Europskoj uniji (UEU), Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).
- (2) U članku 26. Povelje Unija priznaje i poštuje pravo osoba s invaliditetom na mjere čiji je cilj osiguravanje njihove neovisnosti, društvene i profesionalne uključenosti te njihovo sudjelovanje u životu zajednice.
- (3) Svaki građanin Unije ima temeljno pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u Ugovorima i u mjerama donesenima radi njihove provedbe.
- (4) Prema Sudu Europske unije status građanina Unije predodređen je da bude temeljni status državljana država članica pri ostvarivanju prava na kretanje i boravak na državnom području država članica, koji onima od tih državljana koji se nalaze u istoj situaciji omogućuje da se u području primjene UFEU-a *ratione materiae*, neovisno o njihovom državljanstvu i ne dovodeći u pitanje iznimke izričito predviđene s tim u vezi, prema njima jednako pravno postupa.
- (5) Unija je stranka Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD)³, čije je odredbe, koje su sastavni dio pravnog poretka Unije, obvezuju u okviru njezinih nadležnosti. Sve države članice stranke su Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, koja i njih obvezuje u okviru njihovih nadležnosti.

³ Odluka Vijeća 2010/48/EZ od 26. studenoga 2009. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od strane Europske zajednice, SL L 23, 27.1.2010., str. 35.

- (6) Svrha je Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom promicanje, zaštita i osiguravanje punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda svih osoba s invaliditetom bez diskriminacije bilo koje vrste i promicanje poštovanja njihova urođenog dostojanstva kako bi se osiguralo njihovo puno i stvarno sudjelovanje i uključivanje u društvo na ravnopravnoj osnovi s drugima. U Konvenciji se potvrđuje i koliko je važno i potrebno poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se osigurala pristupačnost za osobe s invaliditetom. U Konvenciji se navodi da su žene i djevojke s invaliditetom izložene višestrukim oblicima diskriminacije te stoga države stranke poduzimaju mjere radi osiguravanja punog i ravnopravnog uživanja svih njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda.
- (7) U europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Europska komisija proglasili u Göteborgu 17. studenoga 2017.⁴, propisano je da svi, među ostalim bez obzira na invaliditet, imaju pravo na jednako postupanje i jednake mogućnosti u pogledu pristupa robi i uslugama dostupnima javnosti (3. načelo). U njemu se potvrđuje i pravo osoba s invaliditetom na usluge koje im omogućuju sudjelovanje u društvu (17. načelo).
- (8) Cilj je Direktive (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ („Europski akt o pristupačnosti”) poboljšati pristup proizvodima i uslugama ukidanjem i sprečavanjem prepreka koje proizlaze iz različitih zahtjeva za pristupačnost u državama članicama, što doprinosi povećanju dostupnosti pristupačnih proizvoda i usluga na unutarnjem tržištu, uključujući pristup internetskim stranicama i uslugama na mobilnim uređajima određenih javnih službi⁶, te poboljšati pristupačnost relevantnih informacija.

⁴ Međuinstitucijski proglas o europskom stupu socijalnih prava, SL C 428, 13.12.2017., str. 10.

⁵ Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga, SL L 151, 7.6.2019., str. 70.

⁶ Osim toga, Direktivom (EU) 2016/2102 o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora nastoji se poboljšati pristupačnost internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora.

- (8a) Osim toga, u okviru prava Unije jamči se i pravo na nediskriminaciju u pristupu prijevozu te druga prava. Takva prava mogu uključivati, ali nisu ograničena na, pravo na besplatnu pomoć za putnike s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću koji putuju zrakoplovom⁷, željeznicom⁸, plovilima⁹ ili autobusom¹⁰. U kontekstu cesta s naplatom cestarine države članice mogu u skladu s pravom Unije propisati niže pristojbe ili korisničke naknade za ceste/mostove/tunele s naplatom te izuzeća od obveze plaćanja takvih pristojbi ili korisničkih naknada za sva vozila koja upotrebljavaju osobe s invaliditetom ili su u njihovu vlasništvu¹¹.
- (9) Osobe s invaliditetom mogu nadležnim tijelima vlasti ili tijelima u državi članici u kojoj borave podnijeti zahtjev za priznavanje statusa osobe s invaliditetom jer je to pitanje u nadležnosti navedenih tijela. Svaka država članica ima uspostavljene postupke procjene invaliditeta te se oni razlikuju među državama članicama. Ako nadležna tijela vlasti ili tijela podnositelju zahtjeva priznaju status osobe s invaliditetom, mogu mu izdati potvrdu o invaliditetu, iskaznicu za osobe s invaliditetom ili drugu službenu ispravu kojom mu se priznaje status osobe s invaliditetom. Neke države članice nemaju jedinstvenu definiciju statusa osobe s invaliditetom, što može rezultirati priznavanjem različitih stupnjeva invaliditeta. U tim državama članicama pravo na određene usluge na temelju invaliditeta ili drugih kriterija može se iskoristiti kada se usluge ili pogodnosti odobravaju osobama s invaliditetom.

⁷ Uredba (EZ) br. 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu, SL L 204, 26.7.2006., str. 1.

⁸ Uredba (EU) 2021/782 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prijevozu, SL L 172, 17.5.2021., str. 1.

⁹ Uredba (EU) br. 1177/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o pravima putnika kada putuju morem ili unutarnjim plovnim putovima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004, SL L 334, 17.12.2010., str. 1.

¹⁰ Uredba (EU) br. 181/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o pravima putnika u autobusnom prijevozu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004, SL L 55, 28.2.2011., str. 1.

¹¹ Direktiva (EU) 2022/362 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. veljače 2022. o izmjeni direktiva 1999/62/EZ, 1999/37/EZ i (EU) 2019/520 u pogledu naknada koje se naplaćuju za korištenje određenih infrastruktura za vozila, SL L 69/1, 4.3.2022., str. 1.

- (10) Zbog nepriznavanja statusa među državama članicama osobe s invaliditetom mogu naići na određene poteškoće u ostvarivanju svojih temeljnih prava na slobodno kretanje. To posebno vrijedi za kratkotrajne boravke ili posjete drugoj državi članici u smislu članka 6. Direktive 2004/38/EZ, kojim se predviđa da bi građani Unije i članovi njihovih obitelji trebali imati pravo boraviti u drugoj državi članici u razdoblju do tri mjeseca, a da pritom ne podliježu nikakvim uvjetima ili formalnostima, osim zahtjevu da imaju važeću osobnu iskaznicu ili putovnicu. Za razdoblja dulja od tri mjeseca člankom 7. Direktive 2004/38/EZ nalaže se da se ispune dodatni uvjeti i u tom slučaju država članica domaćin može od građana Unije zahtijevati da se prijave kod nadležnih tijela.
- (11) Osobama s invaliditetom koje se na dulje razdoblje sele u drugu državu članicu radi zaposlenja, studiranja ili u druge svrhe nadležna tijela vlasti ili tijela druge države članice mogu procijeniti i službeno priznati invaliditet te im se može izdati potvrda o invaliditetu, iskaznica za osobe s invaliditetom ili druga službena isprava kojom im se priznaje status osobe s invaliditetom odnosno odluka o pravu na određene usluge na temelju invaliditeta, u skladu s primjenjivim pravilima te države članice, osim ako je drukčije predviđeno zakonom ili dogovoreno između država članica.
- (12) Međutim, osobe s invaliditetom kojima je takav status priznat ili osobe s pravom na određene usluge na temelju invaliditeta koje na kratko razdoblje putuju u državu članicu koja nije država članica njihova boravišta ili je posjećuju mogu naići na znatne poteškoće u ostvarivanju svojeg prava na posebne uvjete i/ili povlašteno postupanje koji se nude u državi članici u koju putuju ili koju posjećuju ako im se u toj državi članici ne prizna status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge na temelju invaliditeta i ako nemaju potvrdu, iskaznicu za osobe s invaliditetom ili drugu službenu ispravu kojom im se u državi članici domaćinu priznaje status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge na temelju invaliditeta.

- (13) U tom su slučaju osobe s invaliditetom koje putuju u drugu državu članicu ili je posjećuju u nepovoljnijem položaju pri ostvarivanju svojih prava na slobodno kretanje u odnosu na osobe s invaliditetom koje u toj državi članici imaju potvrdu o invaliditetu, iskaznicu za osobe s invaliditetom ili drugu službenu ispravu kojom im se priznaje status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge na temelju invaliditeta.
- (14) Nadalje, kada putuju u drugu državu članicu ili je posjećuju, veliku im nesigurnost stvara i neznanje o tome mogu li se priznati i, ako mogu, u kojoj se mjeri priznaju njihov status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge na temelju invaliditeta i službene isprave kojima se oni priznaju. Naposljetku, razni čimbenici mogu osobe s invaliditetom spriječiti u ostvarivanju njihovih prava na slobodno kretanje.
- (15) Bitan čimbenik koji, uz prepreke i ograničenja u pristupu javnim i privatnim prostorima, mnoge osobe s invaliditetom odvraća od odlaska na putovanje¹² visoki su troškovi koji su, zbog njihovih specifičnih potreba i moguće potrebe za pratnjom ili pomoći druge osobe, uključujući osobe koje su priznate kao osobni asistenti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom, ili za služenjem životinjom pomagačem, veći nego putni troškovi osoba bez invaliditeta¹³. Nepriznavanje statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta u drugim državama članicama može ograničiti njihov pristup posebnim uvjetima, kao što su besplatan pristup ili niže cijene, ili povlaštenom postupanju te utječe na njihove putne troškove, život i odluke.

¹² Nalazi završnog izvješća koje se temelji na anketi organizacija civilnog društva na razini EU-a; Shaw i Coles, *Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey*, 25(3) *Tourism Management* (2004.) 397–403; Eugénia Lima Devile i Andreia Antunes Moura (2021.), *Travel by People with Physical disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process*.

¹³ McKercher i Darcy (2018.), *Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities, Tourism Management Perspectives*, 59–66.

- (16) Povlašteno postupanje (kao što su osobna asistencija, prioritetni pristup, mogućnost izuzeća od čekanja u redu itd.), koje se nudi uz naknadu ili bez nje, može biti važan čimbenik koji osobama s invaliditetom omogućuje pristup raznim uslugama, aktivnostima ili sadržajima i bolje iskustvo s njima. No ako se u državi članici koju posjećuju ili u koju putuju ne priznaju njihov status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge na temelju invaliditeta ni službene isprave izdane u drugim državama članicama kojima se oni priznaju, osobe s invaliditetom možda neće moći ostvariti pravo na posebne uvjete ili povlašteno postupanje koje privatni subjekti ili javna tijela u toj državi članici nude nositeljima potvrde o invaliditetu, iskaznice za osobe s invaliditetom ili druge službene isprave kojom se priznaje status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge na temelju invaliditeta i koja je izdana u toj državi članici.
- (17) Pilot-projekt iskaznice EU-a za osobe s invaliditetom pokrenut 2016. i proveden u osam država članica pokazao je prednosti za osobe s invaliditetom u pristupu uslugama u području kulture, slobodnih aktivnosti, sporta, a u nekim slučajevima i prijevoza, te u podupiranju njihova prekograničnog kretanja u EU-u na kratko razdoblje¹⁴. Osim toga, uključivao je i druge primjere usluga, aktivnosti i sadržaja za koje se nude posebni uvjeti ili povlašteno postupanje za osobe s invaliditetom.
- (18) Na temelju svojeg statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta osobe s invaliditetom mogu nadležnim tijelima vlasti ili tijelima u državi članici u kojoj borave podnijeti zahtjev za izdavanje parkirne karte za osobe s invaliditetom kojom se priznaje pravo na određene uvjete i prostore za parkiranje rezervirane za osobe s invaliditetom. Svaka država članica ima uspostavljen postupak podnošenja zahtjeva za izdavanje parkirne karte za osobe s invaliditetom (ili osobe koje su njihova pratnja ili im pružaju pomoć, uključujući osobne asistente) na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, kao i kriterije prihvatljivosti.

¹⁴ Vidjeti i Završno izvješće studije o procjeni provedbe pilot-mjere u pogledu iskaznice EU-a za osobe s invaliditetom i povezanih pogodnosti, objavljeno u svibnju 2021., <https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-hr>.

- (19) Preporukom Vijeća 98/376/EZ¹⁵ propisan je europski model parkirne karte za osobe s invaliditetom, što je olakšalo priznavanje parkirne karte u državama članicama. No zbog njezine primjene i dodavanja elemenata odnosno odstupanja od preporučenog modela na nacionalnoj razini postoje brojne različite karte. To otežava njihovo prekogranično priznavanje u drugim državama članicama, a time i pristup osoba s invaliditetom uvjetima i prostorima za parkiranje rezerviranim za osobe s invaliditetom koje su nositelji parkirne karte u drugim državama članicama. Nadalje, preporuka Vijeća nije ažurirana kako bi se uzeo u obzir aktualni razvoj tehnologije i digitalizacije. Države članice suočavaju se i s prijevarama i krivotvorenjem karata jer ih je zbog prilično jednostavnog izgleda lako krivotvoriti, a taj se izgled u praksi razlikuje u svakoj državi članici, što otežava provjeru. Budući da su zakonodavci donose pravno obvezujuća pravila koja su detaljnija u tom području, preporuka Vijeća više ne ostvaruje te ciljeve. Stoga države članice mogu dopustiti da parkirne karte izdane prije datuma početka primjene ove Direktive, u skladu s Preporukom Vijeća o parkirnim kartama za osobe s invaliditetom, imaju isti učinak kao i europska parkirna karta na njihovu državnom području.
- (20) Kako bi se osobama s invaliditetom koje putuju u drugu državu članicu ili je posjećuju olakšao pristup posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju u pogledu usluga, aktivnosti i sadržaja u drugim državama članicama, među ostalim kad se oni pružaju bez naknade, trebalo bi ukloniti preostale prepreke i poteškoće na koje one nailaze zbog nepriznavanja njihova statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta, službenih isprava izdanih u drugim državama članicama kojima se oni priznaju i njihovih parkirnih prava.

¹⁵ Preporuka Vijeća od 4. lipnja 1998. o parkirnoj karti za osobe s invaliditetom (SL L 167, 12.6.1998., str. 25.), kako je prilagođena Preporukom Vijeća od 3. ožujka 2008. zbog pristupanja Republike Bugarske, Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Rumunjske, Republike Slovenije i Slovačke Republike, SL L 63/43, 7.3.2008.

- (21) Stoga, kako bi se osobama s invaliditetom koje u cilju kratkotrajnog boravka putuju u drugu državu članicu ili je posjećuju olakšalo ostvarivanje prava na pristup posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju koje nude privatni subjekti ili javna tijela, i to bez diskriminacije na temelju državljanstva i na ravnopravnoj osnovi s osobama s invaliditetom u toj drugoj državi članici, te kako bi im se olakšali upotreba prijevoza i ostvarivanje prava na uvjete i prostore za parkiranje rezervirane za osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi kao i u toj drugoj državi članici, potrebno je uspostaviti okvir, pravila i zajedničke uvjete, uključujući zajednički standardizirani model, za europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom kao dokaz priznatog statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta i europsku parkirnu kartu za osobe s invaliditetom kao dokaz njihova priznatog prava na uvjete i prostore za parkiranje rezervirane za osobe s invaliditetom. Države članice također mogu odlučiti da će odredbe ove Direktive primjenjivati na osobe s invaliditetom kojima je takav status priznat ili osobe s pravom na određene usluge na temelju invaliditeta tijekom razdoblja duljih od kratkotrajnog boravka, među ostalim u kontekstu programâ mobilnosti EU-a.
- (22) Uzajamnim priznavanjem europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom trebalo bi osobama s invaliditetom kojima je takav status priznat ili osobama s pravom na određene usluge na temelju invaliditeta u određenoj državi članici olakšati i zajamčiti pristup posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju koje privatni subjekti ili javna tijela nude za razne usluge, aktivnosti i sadržaje, među ostalim kad se oni pružaju bez naknade, kao i pristup uvjetima i prostorima za parkiranje rezerviranim za osobe s invaliditetom koji je ravnopravan pristupu nositelja nacionalnih potvrda, iskaznica za osobe s invaliditetom ili drugih službenih isprava kojima se priznaje taj status, ako takve službene isprave postoje, i parkirnih karata za osobe s invaliditetom koje su izdala nadležna tijela vlasti ili tijela u zemlji domaćinu.

- (23) Osim na uvjete i prostore za parkiranje usluge, aktivnosti i sadržaji obuhvaćeni ovom Direktivom odnose se na vrlo raznolike aktivnosti, uključujući aktivnosti koje javna tijela ili privatni subjekti pružaju bez naknade na temelju obveza (nacionalnih/lokalnih pravila ili pravnih obveza), a često i dobrovoljno (posebno privatni subjekti) u raznim područjima politike.
- (24) Posebni uvjeti ili povlašteno postupanje mogu obuhvaćati, ali nisu ograničeni na, besplatan pristup, niže cijene, niže pristojbe ili korisničke naknade za ceste/mostove/tunele s naplatom, prioritetni pristup, posebno označena sjedala u parkovima i drugim javnim prostorima, pristupačna sjedala na kulturnim ili javnim događanjima, osobnu asistenciju, životinje pomagače, pomoć na plaži pri ulasku u vodu, podršku (kao što je pristup brajici, zvučnim vodičima, tumačima znakovnog jezika), nabavu pomagala ili pružanje pomoći, posudbu invalidskih kolica, posudbu plutajućih invalidskih kolica, dobivanje turističkih informacija u pristupačnim oblicima, upotrebu mobilnog skutera na cestama ili invalidskih kolica na biciklističkim stazama bez novčane kazne itd. Uvjeti i prostori za parkiranje mogu obuhvaćati, ali nisu ograničeni na, dulje parkiranje ili rezervirana parkirna mjesta te pristup zonama u kojima je promet ograničen na određena vozila u skladu s nacionalnim pravom, kao što su zone s niskim emisijama. Kad je riječ o putničkom prijevozu zrakoplovom, željeznicom, plovilima ili autobusom¹⁶, uz posebne uvjete ili povlašteno postupanje koji se nude osobama s invaliditetom, životinje pomagači, osobni asistenti ili druge osobe koje su pratnja ili pružaju pomoć osobama s invaliditetom (ili osobama sa smanjenom pokretljivošću) mogu putovati besplatno ili po sniženoj cijeni i, ako je to izvedivo, sjediti pokraj osobe s invaliditetom.

¹⁶ Vidjeti bilješke od 7. do 10.

- (25) Ovom se Direktivom utvrđuju način izdavanja europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom u državi članici te primjenjivi postupci i nadležnosti te države članice za procjenu i priznavanje statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta i parkirnih prava osoba s invaliditetom. Države članice trebale bi osigurati da se postupkom i/ili troškovima izdavanja ili produljenja europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom takve osobe ne sprečava u stjecanju tih isprava i da ih se od toga ne odvraća.
- (26) Države članice trebale bi, osim fizičkog oblika europske iskaznice za osobe s invaliditetom, predvidjeti digitalni oblik takve iskaznice te mogu predvidjeti europsku parkirnu kartu za osobe s invaliditetom u digitalnom obliku ako su tehničke specifikacije utvrđene provedbenim aktima. Takve bi se specifikacije trebale temeljiti na iskustvu iz prošlog i aktualnog rada na europskoj razini na digitalizaciji potvrda i isprava, kao što je EU digitalna COVID potvrda uvedena Uredbom (EU) 2021/953, i trebale bi omogućiti upotrebu europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom u okviru lisnice za digitalni identitet na razini EU-a. Osobama s invaliditetom trebalo bi omogućiti da europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom upotrebljavaju u fizičkom ili digitalnom obliku odnosno u objema oblicima. U državama članicama u kojima se fizička verzija europske parkirne karte za osobe s invaliditetom dopunjuje digitalnim oblikom, osobe s invaliditetom mogu zatražiti fizičku kartu, a ako to žele, mogu zatražiti fizičku i digitalnu kartu.

- (27) Za izdavanje europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom potrebno je obrađivati osobne podatke, uključujući posebno podatke o statusu osobe s invaliditetom nositelja iskaznice/karte koji se smatraju „podacima koji se odnose na zdravlje” u smislu članka 4. točke 15. Uredbe (EU) 2016/679¹⁷ i posebna su kategorija osobnih podataka u smislu članka 9. te uredbe. Svaka obrada osobnih podataka u kontekstu ove Direktive trebala bi biti u skladu s primjenjivim zakonodavstvom o zaštiti podataka, posebno s Uredbom (EU) 2016/679. Pri prenošenju ove Direktive države članice trebale bi u nacionalno zakonodavstvo uključiti odgovarajuće zaštitne mjere za obradu osobnih podataka, osobito za posebne kategorije osobnih podataka. Države članice trebale bi se pobrinuti i za sigurnost, cjelovitost, autentičnost i povjerljivost podataka koji se prikupljaju i pohranjuju za potrebe ove Direktive.
- (28) Država članica odgovorna za izdavanje europske iskaznice za osobe s invaliditetom ili europske parkirne karte za osobe s invaliditetom trebala bi biti država članica u kojoj osoba uobičajeno boravi u skladu s pravom Unije i u kojoj je provedena procjena njezina statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta. Nositelji europske iskaznice za osobe s invaliditetom ili europske parkirne karte za osobe s invaliditetom trebali bi moći koristiti te isprave tijekom boravka u svim drugim državama članicama.
- (29) [...]

¹⁷ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

- (30) Predviđeni okvir za uzajamno priznavanje europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom ne utječe na nadležnost država članica za procjenu i priznavanje statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta i za dodjelu prava na posebne uvjete, kao što su besplatan pristup, niže cijene ili povlašteno postupanje, osobama s invaliditetom, među ostalim onima koje se služe životinjama pomagačima, i/ili osobama koje su njihova pratnja ili im pružaju pomoć, uključujući osobne asistente. Njime se javnim tijelima ili privatnim subjektima ne nameće obveza uvođenja posebnih uvjeta ili povlaštenog postupanja za osobe s invaliditetom niti se uspostavlja centralizirani EU-ov popis posebnih uvjeta i vrsta povlaštenog postupanja za nositelje europske iskaznice za osobe s invaliditetom u svim državama članicama. Javna tijela i privatni subjekti također mogu odlučiti ponuditi određene posebne uvjete i povlašteno postupanje samo nekoj specifičnoj skupini osoba s invaliditetom, ovisno o potrebama te skupine.
- (30a) Ova se Direktiva ne primjenjuje na davanja iz sustava socijalne sigurnosti na temelju uredaba (EZ) br. 883/2004 i (EZ) br. 987/2009, novčana davanja ili davanja u naravi u području socijalne zaštite i zapošljavanja ili socijalnu pomoć obuhvaćenu člankom 24. stavkom 2. Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸. Budući da je cilj ove Direktive olakšati jednak pristup posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju za osobe s invaliditetom kada putuju u drugu državu članicu ili je posjećuju u cilju kratkotrajnog boravka, ova se Direktiva također ne primjenjuje na posebne pogodnosti ili povlašteno postupanje za dugoročno uključivanje, habilitaciju ili rehabilitaciju osoba s invaliditetom ni na posebne uvjete ili povlašteno postupanje za pristup posebnim uslugama koje se pružaju nakon ispunjavanja dodatnih uvjeta, među ostalim provedbe posebne pojedinačne procjene ili posebne odluke o pravu na posebne usluge na temelju invaliditeta.

¹⁸ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavlja ju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ, SL L 158, 30.4.2004., str. 77.

- (31) Radi lakšeg pristupa i boljeg informiranja o posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju dostupnima kad se putuje u drugu državu članicu ili je se posjećuje sve relevantne informacije o uvjetima, pravilima, praksi i postupcima za ishođenje i kasniju upotrebu europske iskaznice za osobe s invaliditetom i/ili europske parkirne karte za osobe s invaliditetom trebalo bi objaviti na jasan, cjelovit i korisnicima prilagođen način i u pristupačnim oblicima za osobe s invaliditetom u skladu s relevantnim zahtjevima za pristupačnost usluga utvrđenima u Prilogu I. Direktivi (EU) 2019/882.
- (31a) Države članice trebale bi poduzeti mjere kojima se javna tijela ili privatni subjekti potiču da osiguraju posebne uvjete ili povlašteno postupanje u korist osoba s invaliditetom. Javna tijela koja osiguravaju posebne uvjete ili povlašteno postupanje u korist osoba s invaliditetom trebala bi informacije o tome objaviti na jasan, cjelovit i korisnicima prilagođen način te u pristupačnim oblicima, među ostalim na službenim internetskim stranicama javnih tijela, ako one postoje, ili drugim prikladnim sredstvima, u skladu s relevantnim zahtjevima za pristupačnost usluga iz u Priloga I. Direktivi (EU) 2019/882. Privatne subjekte koji osiguravaju posebne uvjete ili povlašteno postupanje u korist osoba s invaliditetom također bi trebalo poticati na to da informacije o tome objave na jasan, cjelovit i korisnicima prilagođen način te u pristupačnim oblicima. Osim toga, Komisija će na internetskoj stranici, dostupnoj na svim jezicima EU-a, u pristupačnim oblicima navesti relevantne informacije o europskoj iskaznici za osobe s invaliditetom i europskoj parkirnoj karti za osobe s invaliditetom. Države članice potiču se da dostave poveznicu na vlastitu nacionalnu internetsku stranicu koja će se dodati na prethodno spomenutu internetsku stranicu.
- (32) Države članice trebale bi, uz potporu Komisije te prema potrebi i u skladu sa svojim nadležnostima, poduzeti potrebne korake kako bi se spriječio rizik od krivotvorenja ili prijevare u vezi s europskom iskaznicom za osobe s invaliditetom ili europskom parkirnom kartom za osobe s invaliditetom i aktivno se boriti protiv prijevarne upotrebe i krivotvorenja tih isprava.

- (33) Radi pravilne primjene ove Direktive Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kojima će se Direktiva dopuniti radi izmjene priloga I. i II. kako bi se preinačila podatkovna polja standardiziranih obrazaca utvrđenih u prilogima I. i II. ako su takve preinake potrebne radi prilagodbe obrasca razvoju tehnologije, u svrhu sprečavanja krivotvorenja i prijevara ili suzbijanja zloupotrebe ili nepravilne upotrebe i osiguranja interoperabilnosti.
- (34) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Direktive, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za utvrđivanje pristupačnog digitalnog oblika europske iskaznice za osobe s invaliditetom i pristupačnog digitalnog oblika europske parkirne karte za osobe s invaliditetom za države članice koje vlastitu fizičku verziju odluče dopuniti digitalnom verzijom, kao i za utvrđivanje zajedničkih tehničkih specifikacija povezanih sa sigurnosnim i digitalnim značajkama te pitanja operabilnosti fizičkih verzija navedenih isprava. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹.
- (34a) U skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća Komisija se pri pripremi delegiranih ili provedbenih akata koji utječu na zaštitu prava i sloboda pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka treba savjetovati s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka. Komisija se može savjetovati s Europskim odborom za zaštitu podataka i kada su takvi akti posebno važni za zaštitu prava i sloboda pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka.

¹⁹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije, SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

- (35) Države članice trebale bi osigurati odgovarajuća i djelotvorna sredstva za jamčenje usklađenosti s ovom Direktivom te bi stoga trebale uspostaviti odgovarajuće pravne lijekove, uključujući provjere usklađenosti i upravne ili sudske postupke, kako bi se zajamčilo da osobe s invaliditetom, osobe koje su njihova pratnja ili im pružaju pomoć, uključujući osobne asistente, kao i javna tijela ili njihovi zastupnici, privatna udruženja, organizacije ili drugi pravni subjekti koji imaju legitiman interes za osiguravanje usklađenosti s odredbama ove Direktive mogu, u skladu s nacionalnim pravom i postupcima, djelovati u ime osobe s invaliditetom u ili kao potpora osobi s invaliditetom, uz njezino odobrenje.
- (36) Države članice trebale bi poduzeti odgovarajuće mjere u slučaju povreda ili neispunjenja obveza utvrđenih u ovoj Direktivi i prava obuhvaćenih njezinim područjem primjene. Odgovarajuće mjere mogu uključivati administrativne i financijske sankcije, kao što su upozorenja, novčane kazne ili plaćanje naknade, kao i druge vrste sankcija.
- (37) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata osobito Poveljom. Ovom se Direktivom posebno nastoji osigurati potpuno poštovanje prava osoba s invaliditetom na mjere čiji je cilj osigurati njihovu neovisnost, društvenu i profesionalnu uključenost te sudjelovanje u životu zajednice te promicati primjenu članka 26. Povelje.
- (38) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno doprinošenje slobodi kretanja osoba s invaliditetom i povećanje njihove mogućnosti da putuju u druge države članice ili ih posjećuju te suzbijanje diskriminacije osoba s invaliditetom na taj način, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja kojim se uspostavlja okvir s pravilima i zajedničkim uvjetima oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju:

- a) pravila kojima se uređuje izdavanje europske iskaznice za osobe s invaliditetom kao dokaz statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta i izdavanje europske parkirne karte za osobe s invaliditetom kao dokaz prava na uvjete i prostore za parkiranje rezervirane za osobe s invaliditetom kako bi se olakšao kratkotrajni boravak osoba s invaliditetom u državi članici koja nije država članica njihova boravišta tako da im se omogući pristup svim posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju u pogledu usluga, aktivnosti ili sadržaja, među ostalim kad se oni pružaju bez naknade, ili uvjetima i prostorima za parkiranje koji se nude ili su rezervirani za osobe s invaliditetom, među ostalim one koje se služe životinjama pomagačima, ili osobe koje su njihova pratnja ili im pružaju pomoć, uključujući njihove osobne asistente;
- b) zajednički predlošci za europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom i europsku parkirnu kartu za osobe s invaliditetom.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na uvjete i prostore za parkiranje te na sve slučajeve u kojima privatni subjekti ili javna tijela osobama s invaliditetom nude posebne uvjete ili povlašteno postupanje u pogledu pristupa sljedećim uslugama, aktivnostima i sadržajima, u kontekstu kratkotrajnog boravka:
 - uslugama u smislu članka 57. UFEU-a,
 - uslugama putničkog prijevoza,
 - drugim aktivnostima i sadržajima, među ostalim kad se pružaju bez naknade.
2. Države članice mogu odlučiti da će odredbe ove Direktive primjenjivati tijekom razdoblja duljih od kratkotrajnog boravka u korist nositelja isprava koji je posjećuju ili borave na njihovu državnom području.
3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na:
 - a) davanja u području socijalne sigurnosti iz uredaba (EZ) br. 883/2004 i (EZ) br. 987/2009;
 - b) doprinosna ili nedoprinosna novčana davanja ili davanja u naravi u području socijalne zaštite ili zapošljavanja;
 - c) socijalnu pomoć obuhvaćenu člankom 24. stavkom 2. Direktive 2004/38/EZ;
 - d) plaćene ili neplaćene usluge koje se pružaju za dugoročno uključivanje, rehabilitaciju ili rehabilitaciju osoba s invaliditetom;
 - e) posebne uvjete ili povlašteno postupanje za pristup određenim uslugama koje se pružaju osobama s invaliditetom nakon ispunjavanja dodatnih uvjeta, među ostalim provedbe posebne pojedinačne procjene ili posebne odluke o pravu na određene usluge na temelju invaliditeta.

4. Ova Direktiva ne utječe na nadležnost država članica da utvrde uvjete za procjenu i priznavanje statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta, odnosno za dodjelu prava na uvjete i prostore za parkiranje rezervirane za osobe s invaliditetom. Ona ne utječe na nadležnost država članica da na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini izdaju potvrdu, iskaznicu za osobe s invaliditetom ili drugu službenu ispravu za osobe s invaliditetom, uključujući odluku o pravu na određene usluge na temelju invaliditeta.
5. Ova Direktiva ne utječe na nacionalne nadležnosti za dodjelu ili uvođenje obveze dodjeljivanja prava na posebne pogodnosti ili određene povlaštene uvjete, kao što su besplatan pristup ili niže cijene ili povlašteno postupanje, u korist osoba s invaliditetom, među ostalim onih koje se služe životinjama pomagačima, i, ako je predviđeno, osoba koje su njihova pratnja ili im pružaju pomoć, uključujući njihove osobne asistente.
6. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje prava koja osobe s invaliditetom ili osobe koje su njihova pratnja ili im pružaju pomoć, uključujući njihove osobne asistente, mogu imati na temelju drugih odredaba prava Unije ili nacionalnog prava kojim se provodi pravo Unije, uključujući odredbe kojima se odobravaju određene pogodnosti, posebni uvjeti ili povlašteno postupanje.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) „građanin Unije” znači svaka osoba s državljanstvom države članice;
- b) „član obitelji građanina Unije” znači član obitelji u smislu članka 2. stavka 2. i članka 3. stavka 2. Direktive 2004/38/EZ;
- c) „osobe s invaliditetom” znači osobe koje imaju dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprečavati njihovo puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima;
- d) „osobni asistent” znači osoba koja je pratnja ili pruža pomoć osobama s invaliditetom i priznata je kao takva u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom;
- e) „posebni uvjeti ili povlašteno postupanje” znači specifični uvjeti, uključujući one koji se odnose na financijske uvjete, ili različito postupanje u pogledu pomoći i podrške koji se nude osobama s invaliditetom i/ili, ako je primjenjivo, osobama koje su njihova pratnja ili im pružaju pomoć, uključujući osobne asistente ili životinje pomagače priznate u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom, neovisno o tome pružaju li se dobrovoljno ili na temelju pravnih obveza;
- f) „uvjeti i prostori za parkiranje” znači sva parkirna mjesta rezervirana za osobe s invaliditetom te odgovarajuće parkirne pogodnosti ili povlašteni uvjeti koji se pružaju osobama s invaliditetom, neovisno o tome pružaju li se dobrovoljno ili na temelju pravnih obveza;
- g) „kratkotrajni boravak” znači posjet drugoj državi članici ili boravak u njoj u trajanju do tri mjeseca;
- h) „životinja pomagač” znači životinja koja pruža pomoć ili obavlja zadaće u korist osobe s invaliditetom u skladu s nacionalnim pravilima i praksom.

Članak 4.

Nositelji prava

Ova se Direktiva primjenjuje na:

- (a) građane Unije i članove obitelji građana Unije čiji su status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge na temelju invaliditeta priznala nadležna tijela vlasti ili tijela u državi članici njihova boravišta, među ostalim, ako je to primjenjivo, izdavanjem potvrde, iskaznice za osobe s invaliditetom ili druge službene isprave u skladu s nacionalnim nadležnostima, praksom i postupcima, i koje može pratiti ili im može pomagati druga osoba ili, ako je to potrebno, više njih, uključujući osobne asistente, ili to mogu činiti životinje pomagači, kako to može biti naznačeno slovom „A” na njihovoj iskaznici za osobe s invaliditetom. Slovo „A” može se dodati i za osobe s invaliditetom s povećanom potrebom za potporom, u skladu s nacionalnim pravom i praksom;
- (b) građane Unije i članove obitelji građana Unije čija su prava na uvjete i prostore za parkiranje rezervirane za osobe s invaliditetom priznala nadležna tijela vlasti ili tijela u njihovoj državi članici boravišta, među ostalim, ako je to primjenjivo, izdavanjem parkirne karte ili druge isprave u skladu s nacionalnim nadležnostima, praksom i postupcima, i koje može pratiti ili im može pomagati druga osoba ili, ako je to potrebno, više njih, uključujući osobne asistente.

Ravnopravan pristup posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju za osobe s invaliditetom

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi nositelji europske iskaznice za osobe s invaliditetom koji putuju u državu članicu koja nije država članica njihova boravišta ili je posjećuju imali pristup svim posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju koji se nude u pogledu usluga, aktivnosti i sadržaja iz članka 2. stavka 1. koji je ravnopravan pristupu osoba s invaliditetom koje su nositelji potvrde o invaliditetu, iskaznice za osobe s invaliditetom ili druge službene isprave kojom im se priznaje status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge na temelju invaliditeta u toj državi članici, ako takva službena isprava postoji.
2. [...]
3. Osim ako je drukčije navedeno u relevantnim odredbama ove Direktive ili drugom pravu Unije, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da osobe koje su pratnja ili pružaju pomoć nositeljima europske iskaznice za osobe s invaliditetom, uključujući osobne asistente, odnosno životinje pomagači ostvarile ravnopravan pristup povoljnim uvjetima za osobe koje su pratnja ili pružaju pomoć osobama s invaliditetom, uključujući osobne asistente, odnosno specifičnim uvjetima za životinje pomagače kad su ti povoljni i specifični uvjeti uključeni u posebne uvjete ili povlašteno postupanje iz stavka 1. ovog članka.

Članak 5.a

Ravnopravan pristup uvjetima i prostorima za parkiranje za osobe s invaliditetom

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi nositelji europske parkirne karte za osobe s invaliditetom koji putuju u državu članicu koja nije država članica njihova boravišta ili je posjećuju u toj drugoj državi članici imali pristup uvjetima i prostorima za parkiranje rezerviranim za osobe s invaliditetom koji je ravnopravan pristupu nositelja parkirnih karata izdanih u toj državi članici.
2. Osim ako je drukčije navedeno u relevantnim odredbama ove Direktive ili drugom pravu Unije, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da osobe koje su pratnja ili pružaju pomoć nositeljima europske parkirne karte za osobe s invaliditetom, uključujući osobne asistente, ostvarile ravnopravan pristup povoljnim uvjetima za osobe koje su pratnja ili pružaju pomoć osobama s invaliditetom, uključujući osobne asistente, kad su ti povoljni uvjeti uključeni u uvjete i prostore za parkiranje iz prvog stavka ovog članka.

POGLAVLJE II.

EUROPSKA ISKAZNICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM I EUROPSKA PARKIRNA KARTA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Članak 6.

Obrazac, uzajamno priznavanje, izdavanje i valjanost europske iskaznice za osobe s invaliditetom

1. Svaka država članica uvodi fizičku verziju europske iskaznice za osobe s invaliditetom prema zajedničkom standardiziranom i pristupačnom obrascu utvrđenom u Prilogu I. Države članice u fizičku europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom dodaju digitalne značajke koje elektroničkim sredstvima sprečavaju prijevare u razumnom roku nakon što Komisija u tehničkim specifikacijama iz članka 8. stavka 1. utvrdi zahtjeve. Komisija utvrđuje tehničke specifikacije iz članka 8. stavka 1. do [godinu dana nakon stupanja na snagu ove Direktive].
2. Europske iskaznice za osobe s invaliditetom koje izdaju države članice uzajamno se priznaju u svim državama članicama.
3. Nadležna tijela vlasti ili tijela u državama članicama izdaju, produljuju ili oduzimaju europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom u skladu sa svojim nacionalnim pravilima, postupcima i praksom. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, države članice brinu se za sigurnost, cjelovitost, autentičnost i povjerljivost podataka koji se prikupljaju i pohranjuju za potrebe ove Direktive. Nadležno tijelo vlasti ili tijelo odgovorno za izdavanje europske iskaznice za osobe s invaliditetom smatra se voditeljem obrade iz članka 4. točke 7. Uredbe (EU) 2016/679 i snosi odgovornost za obradu osobnih podataka. Suradnja s vanjskim pružateljima usluga ne isključuje odgovornost države članice koja proizlazi iz prava Unije ili nacionalnog prava za kršenje obveza u pogledu osobnih podataka.

4. Europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom izdaje ili produljuje država članica boravišta izravno ili na zahtjev osobe s invaliditetom. Ona se izdaje i produljuje u razumnom roku u skladu s nacionalnom praksom za priznavanje statusa osobe s invaliditetom ili prava na određene usluge na temelju invaliditeta.
5. Europska iskaznica za osobe s invaliditetom izdaje se kao fizička iskaznica i dopunjuje se pristupačnim digitalnim oblikom u razumnom roku nakon što Komisija utvrdi zahtjeve u tehničkim specifikacijama iz članka 8. stavka 2. Osobe s invaliditetom mogu zatražiti fizičku ili digitalnu iskaznicu ili obje. Digitalni oblik ne sadrži druge osobne podatke osim onih propisanih za fizičku verziju europske iskaznice za osobe s invaliditetom u Prilogu I. Osobni podaci šifrirani su i uspostavljene su tehničke mjere opreza kako bi se osiguralo da medij za pohranu čitaju samo ovlašteni korisnici.
6. Valjanost izdane europske iskaznice za osobe s invaliditetom određuje država članica izdavateljica uzimajući u obzir, prema potrebi, trajanje potvrde o invaliditetu, iskaznice za osobe s invaliditetom ili bilo koje druge službene isprave ili postupka kojim im se priznaje status osobe s invaliditetom ili pravo na određene usluge i koji je izdalo nadležno tijelo vlasti ili tijelo države članice u kojoj imaju boravište.
7. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 11. radi izmjene podatkovnih polja standardiziranog obrasca utvrđenog u Prilogu I. ako je takva izmjena potrebna radi prilagodbe obrasca razvoju tehnologije, u svrhu sprečavanja krivotvorenja i prijevara ili suzbijanja zloupotrebe ili nepravilne upotrebe i osiguranja interoperabilnosti. Državama članicama daje se dovoljno vremena za provedbu tih izmjena.

Članak 7.

Obrazac, uzajamno priznavanje, izdavanje i valjanost europske parkirne karte za osobe s invaliditetom

1. Svaka država članica uvodi fizičku verziju europske parkirne karte za osobe s invaliditetom prema zajedničkom standardiziranom i pristupačnom obrascu utvrđenom u Prilogu II. Države članice u fizičku europsku parkirnu kartu za osobe s invaliditetom dodaju digitalne značajke koje elektroničkim sredstvima sprečavaju prijevare u razumnom roku nakon što Komisija u tehničkim specifikacijama iz članka 8. stavka 1. utvrdi zahtjeve. Komisija utvrđuje tehničke specifikacije iz članka 8. stavka 1. do [godinu dana nakon stupanja na snagu ove Direktive].
2. Europske parkirne karte za osobe s invaliditetom koje izdaju države članice uzajamno se priznaju u svim državama članicama.
3. Nadležna tijela vlasti ili tijela u državama članicama izdaju, produljuju ili oduzimaju europsku parkirnu kartu za osobe s invaliditetom u skladu sa svojim nacionalnim pravilima, postupcima i praksom. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, države članice brinu se za sigurnost, autentičnost i povjerljivost osobnih podataka koji se prikupljaju i pohranjuju za potrebe ove Direktive. Nadležno tijelo vlasti ili tijelo odgovorno za izdavanje europske parkirne karte za osobe s invaliditetom smatra se voditeljem obrade iz članka 4. točke 7. Uredbe (EU) 2016/679 i snosi odgovornost za obradu osobnih podataka. Suradnja s vanjskim pružateljima usluga ne isključuje odgovornost države članice koja proizlazi iz prava Unije ili nacionalnog prava za kršenje obveza u pogledu osobnih podataka.

4. Europsku parkirnu kartu za osobe s invaliditetom izdaje ili produljuje država članica boravišta na zahtjev osobe s invaliditetom ili ovlaštene osobe, na temelju nacionalnog prava. Ona se izdaje ili obnavlja u razumnom roku od najviše 90 dana od datuma podnošenja zahtjeva, osim ako je potrebno provesti dodatne procjene.
5. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da europska parkirna karta za osobe s invaliditetom na zahtjev za izdavanje, a u svakom slučaju u roku od pet godina od stupanja na snagu ove Direktive, zamijeni sve postojeće parkirne karte izdane u skladu s Preporukom Vijeća o parkirnim kartama za osobe s invaliditetom²⁰ na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini. Tijekom tog razdoblja države članice mogu dopustiti da parkirne karte izdane prije datuma početka primjene ove Direktive, u skladu s Preporukom Vijeća o parkirnim kartama za osobe s invaliditetom, imaju isti učinak kao i europska parkirna karta na njihovu državnom području.

²⁰ Preporuka Vijeća od 4. lipnja 1998. (98/376/EZ), SL L 167/25, 12.6.1998., kako je prilagođena Preporukom Vijeća od 3. ožujka 2008. zbog pristupanja Republike Bugarske, Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Rumunjske, Republike Slovenije i Slovačke Republike, SL L 63/43, 7.3.2008.

6. Europska parkirna karta za osobe s invaliditetom izdaje se ili produljuje u fizičkom obliku. Države članice mogu odlučiti dopuniti fizičku kartu pristupačnim digitalnim oblikom u razumnom roku nakon što Komisija utvrdi zahtjeve u tehničkim specifikacijama iz članka 8. stavka 2. U državama članicama u kojima se fizička karta dopunjuje digitalnim oblikom, osobe s invaliditetom mogu zatražiti fizičku kartu, a ako to žele, mogu zatražiti fizičku i digitalnu kartu. Digitalni oblik ne sadrži druge osobne podatke osim onih propisanih za fizičku verziju europske parkirne karte za osobe s invaliditetom u Prilogu II. Osobni podaci šifrirani su i uspostavljene su tehničke mjere opreza kako bi se osiguralo da medij za pohranu čitaju samo ovlašteni korisnici.
7. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 11. radi izmjene Priloga II. kako bi se izmijenila podatkovna polja standardiziranog obrasca utvrđenog u Prilogu II. ako je takva izmjena potrebna radi prilagodbe obrasca razvoju tehnologije, u svrhu sprečavanja krivotvorenja i prijevара ili suzbijanja zloupotrebe ili nepravilne upotrebe i osiguranja interoperabilnosti, među ostalim razvojem i uvođenjem digitalnih alata. Državama članicama daje se dovoljno vremena za provedbu tih izmjena.

POGLAVLJE III.
ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 8.

Zajedničke tehničke specifikacije i digitalni oblik

1. Komisija donosi provedbene akte o utvrđivanju zajedničkih tehničkih specifikacija kojima se osiguravaju sigurnost i najsuvremenije digitalne značajke fizičke verzije europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom, uključujući odgovarajuće sigurnosne mjere za osobne podatke u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, te pitanja interoperabilnosti, kao što su zajedničke aplikacije EU-a za čitanje podataka sadržanih u digitalnim značajkama fizičke iskaznice ili karte koje elektroničkim sredstvima sprečavaju prijevare.
2. Komisija donosi provedbene akte kako bi se utvrdili pristupačni digitalni oblici za europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom i europsku parkirnu kartu za osobe s invaliditetom, s podatkovnim poljima utvrđenima u Prilogu I. i Prilogu II. te kako bi se osigurala interoperabilnost.
3. Komisija donosi provedbene akte o utvrđivanju zajedničkih tehničkih specifikacija medija za pohranu digitalnih podataka u pogledu pitanja kao što su provjera valjanosti i broja iskaznice/karte, kontrola njihove autentičnosti, sprečavanje krivotvorenja i prijevare, mogućnost čitanja iskaznice/karte u svim državama članicama i upotreba u lisnici za digitalni identitet na razini EU-a.
4. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 2.

Članak 9.

Nadzor, usklađenost, pristupačnost informacija i informiranje

1. Države članice objavljuju uvjete i pravila, praksu i postupke za izdavanje, produljenje i oduzimanje europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom u pristupačnim oblicima, među ostalim u digitalnim oblicima, te na zahtjev u pomoćnim oblicima koje zatraže osobe s invaliditetom.
2. Komisija i države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za informiranje javnosti i osoba s invaliditetom, među ostalim na pristupačan način, o postojanju europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom te o uvjetima za njihovo ishođenje, upotrebu i produljenje.
 - 2.a Države članice poduzimaju mjere kojima se javna tijela ili privatni subjekti potiču da osiguraju posebne uvjete ili povlašteno postupanje u korist osoba s invaliditetom i kojima se osobe s invaliditetom informiraju o tim posebnim uvjetima i povlaštenom postupanju.
3. Države članice uz potporu Komisije, prema potrebi i u skladu sa svojim nadležnostima, poduzimaju potrebne korake kako bi spriječile rizik od krivotvorenja ili prijevare i aktivno se bore protiv prijevarne upotrebe i krivotvorenja europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom.
4. [...]
5. U slučaju da na svojem državnom području naiđu na zloupotrebu ili nepravilnu upotrebu europske iskaznice za osobe s invaliditetom ili europske parkirne karte za osobe s invaliditetom koju je izdala druga država članica, države članice, ako je to razumno, poduzimaju korake kako bi obavijestile državu članicu koja je izdala tu iskaznicu/karticu. Država članica izdavanja poduzima odgovarajuće daljnje korake u skladu s nacionalnim pravom ili praksom.

6. Države članice provjeravaju, prema potrebi, ispunjavaju li se obveze koje proizlaze iz europske iskaznice za osobe s invaliditetom ili europske parkirne karte za osobe s invaliditetom te mogu li osobe s invaliditetom koje imaju tu iskaznicu/kartu, među ostalim u pogledu životinja pomagača, i osobe koje su njihova pratnja ili im pružaju pomoć, uključujući njihove osobne asistente, ostvariti s njima povezana prava.
7. Informacije iz stavaka 1. i 2. ovog članka stavljaju se na raspolaganje besplatno na jasan, cjelovit, korisnicima prilagođen i lako pristupačan način, među ostalim na službenim internetskim stranicama javnih tijela, ili drugim prikladnim sredstvima u skladu s relevantnim zahtjevima za pristupačnost usluga iz Priloga I. Direktivi (EU) 2019/882.

Članak 10.

Nadležna tijela vlasti, tijela i kontaktne točke

1. Države članice imenuju nadležno tijelo vlasti ili tijela vlasti, ili nadležno tijelo ili tijela odgovorna za izdavanje, produljenje i oduzimanje europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom.
2. Države članice uspostavljaju nacionalne kontaktne točke kako bi olakšale dijalog između država članica i Komisije o pravilnom prenošenju i provedbi ove Direktive. U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Direktive države članice obavješćuju Komisiju o kontaktnim točkama.
3. [...]

POGLAVLJE IV.

DELEGIRANE I PROVEDBENE OVLASTI

Članak 11.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 6. stavka 7. i članka 7. stavka 7. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 6. stavka 7. i članka 7. stavka 7. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 6. stavka 7. i članka 7. stavka 7. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 12.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE V.
ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Izvršenje

1. Države članice osiguravaju postojanje odgovarajućih i učinkovitih sredstava za osiguravanje usklađenosti s ovom Direktivom.
2. Sredstva iz stavka 1. uključuju:
 - a) odredbe kojima se osobama s invaliditetom omogućuje da se u skladu s nacionalnim pravom obrate sudovima ili nadležnim upravnim tijelima u slučaju nepoštovanja ili povreda obveza utvrđenih u ovoj Direktivi i nacionalnih odredaba kojima se provodi ova Direktiva;
 - b) odredbe kojima se jednom ili više sljedećih tijela, kako je utvrđeno nacionalnim pravom, omogućuje da u skladu s nacionalnim pravom i postupcima pred sudovima ili nadležnim upravnim tijelima u ime osobe s invaliditetom ili kao potpora osobi s invaliditetom radi zaštite njezinih prava, uz njezino odobrenje, sudjeluju u bilo kojem sudskom ili upravnom postupku predviđenom za izvršenje obveza iz ove Direktive:
 - javnim tijelima ili njihovim zastupnicima;
 - privatnim udruženjima, organizacijama ili drugim pravnim subjektima koji imaju legitiman interes za osiguravanje poštovanja odredaba ove Direktive.

Članak 14.

Nesukladnost

1. Države članice utvrđuju pravila o odgovarajućim mjerama, u skladu s nacionalnim pravom i praksom, koje se primjenjuju na nesukladnost s nacionalnim odredbama ili povrede nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe.
2. Predviđene mjere moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te popraćene djelotvornim korektivnim mjerama.
3. [...]

Članak 15.

Pristup informacijama

1. Države članice osiguravaju da javna tijela stavljaju na raspolaganje informacije o svim posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju na temelju članka 5. u pristupačnim oblicima.
- 1.a Države članice također potiču privatne subjekte da stavljaju na raspolaganje informacije o svim posebnim uvjetima ili povlaštenom postupanju na temelju članka 5. u pristupačnim oblicima.
2. [...]
3. Informacije iz stavaka 1. i 1.a ovog članka stavljaju se na raspolaganje besplatno na jasan, cjelovit, korisnicima prilagođen i lako pristupačan način, među ostalim na službenim internetskim stranicama privatnih subjekata ili javnih tijela, ako postoje, ili drugim prikladnim sredstvima u skladu s relevantnim zahtjevima za pristupačnost usluga iz Priloga I. Direktivi (EU) 2019/882.

Članak 16.

Izvješćivanje i preispitivanje

1. Do dd/mm/gg [*tri godine nakon datuma početka primjene ove Direktive*], a nakon toga svakih pet godina, Komisija Europskom parlamentu, Vijeću, Gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija podnosi izvješće o primjeni ove Direktive.
2. U izvješću se, među ostalim, s obzirom na društveni i gospodarski razvoj razmatra upotreba europske iskaznice za osobe s invaliditetom i europske parkirne karte za osobe s invaliditetom kako bi se procijenilo treba li preispitati ovu Direktivu.
3. Države članice pravodobno i na njezin zahtjev dostavljaju Komisiji informacije koje su joj potrebne za sastavljanje tog izvješća.
4. U izvješću Komisije uzimaju se u obzir stajališta osoba s invaliditetom, gospodarskih dionika i relevantnih nevladinih organizacija, uključujući organizacije koje zastupaju osobe s invaliditetom.

Članak 17.

[...]

Članak 18.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do dd/mm/gg [*u roku od 36 mjeseci od stupanja na snagu ove Direktive*] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

2. One primjenjuju te odredbe od dd/mm/gg [*u roku od 48 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive*].
3. Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

Članak 19.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 20.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica

OBRAZAC EUROPSKE ISKAZNICE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

PREDNJA STRANA – riječi „European Disability Card” na engleskom jeziku i na nacionalnom jeziku ili jezicima.

POLEDINA – nacionalne informacije na nacionalnom jeziku ili jezicima u skladu s odlukom države članice izdavateljice Državama članicama dopušteno je uvođenje dodatnih i/ili konkretnijih informacija o statusu osobe s invaliditetom ili pravu na određene usluge na temelju invaliditeta nositelja iskaznice, uključujući vrstu ili klasifikaciju invaliditeta ili pravo na pratnju životinje pomagača.

The image shows the front and back of a European Disability Card template. The front side (top) is blue with a white border. It features the European Union flag (stars) in the top left corner, followed by the code 'BE'. The title 'European Disability Card' is written in white, with '[national language]' below it. A large white rectangular area on the left is intended for a photo. On the right, there are six white input fields for personal data, each with a label in blue text: '[national language]/Name', '[national language]/Surname', '[national language]/Date of birth', '[national language]/Card serial number', '[national language]/Date of issuance', and '[national language]/Expiry date'. A small white 'A' is in the top right corner. The back side (bottom) is solid blue and features a white QR code in the bottom right corner.

1. Veličina europske iskaznice za osobe s invaliditetom u skladu je formatom ID-1 utvrđenim normom ISO/IEC 7810.
2. [...]
3. Iskaznica sadržava:
 - sliku nositelja iskaznice;
 - prezime i ime nositelja iskaznice;
 - datum rođenja nositelja karte;
 - serijski broj ili broj predmeta iskaznice.
4. Iskaznica je svjetloplave i tamnoplave boje, kako je utvrđeno na slici i sljedećim kodovima:
 - tamnoplava: CMYK 100, 90, 10, 0
RGB 0, 68, 148
 - svjetloplava: CMYK 94, 63, 7, 1
RGB 0, 110, 183
5. Na iskaznici je naveden datum izdavanja i datum isteka iskaznice.
6. Iskaznica sadržava oznaku države u plavom krugu.
7. Slova su u fontu ARIAL Regular ili, ako to nije moguće, u drugom fontu San Serif. Trebalo bi osigurati dovoljan kontrast između prednje i pozadinske boje.

8. Riječi „Europska iskaznica za osobe s invaliditetom” navedene su u fontu Arial i na brajici u dimenzijama Marburg.
9. Neobvezno slovo „A” (+ brajični znak) može se dodati ako se iskaznicom dodjeljuje pravo na pratnju osobnog asistenta ili druge vrste asistenta priznate u skladu s nacionalnom praksom ili na pratnju životinje pomagača. Slovo „A” može se dodati i za osobe s invaliditetom s povećanom potrebom za potporom, u skladu s nacionalnim pravom i praksom;
10. QR kod te potencijalno druge digitalne značajke koje elektroničkim sredstvima sprečavaju prijavu treba dodati nakon donošenja tehničkih specifikacija iz članka 6. stavka 1.
11. Unosi se prikazuju na engleskom i nacionalnom jeziku ili nacionalnim jezicima države članice koja izdaje europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom. Ako država članica te tekstove želi navesti na nacionalnom jeziku koji nije jedan od sljedećih: bugarski, češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, hrvatski, irski, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski, švedski ili talijanski, izrađuje dvojezičnu inačicu karte upotrebom jednog od navedenih jezika, ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog Priloga. Ako država članica tekstove želi navesti na bugarskom ili grčkom jeziku, izrađuje dvojezičnu inačicu karte upotrebom latinice.

OBRAZAC EUROPSKE PARKIRNE KARTE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

PREDNJA STRANA

	EUROPEAN PARKING CARD FOR PERSONS WITH DISABILITIES [NATIONAL LANGUAGE]
<input <="" td="" type="text" value="[national language]/Date of issuance:"/> <td rowspan="5" style="background-color: #003366; color: white; text-align: center; vertical-align: middle;"></td>	
<input <="" td="" type="text" value="[national language]/Expiry date:"/>	
<input <="" td="" type="text" value="[national language]/Card serial number:"/>	
<input <="" td="" type="text" value="[national language]/ Issuing authority/organisation:"/>	
<input <="" td="" type="text" value="[national language]/Vehicle plate number (optional):"/>	

POLEDINA

<input <="" td="" type="text" value="[national language]/Surname:"/> <td rowspan="3" style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px;"> This card entitles the holder to local parking conditions and facilities available in the Member State concerned. [national language] When in use, the card is to be displayed at the front of the vehicle in such a way that the front of the card is clearly visible for checking purposes. [national language] </td>	This card entitles the holder to local parking conditions and facilities available in the Member State concerned. [national language] When in use, the card is to be displayed at the front of the vehicle in such a way that the front of the card is clearly visible for checking purposes. [national language]
<input <="" td="" type="text" value="[national language]/Forename:"/>	
<input <="" td="" type="text" value="[national language]/Date of birth:"/>	

1. Europska parkirna karta za osobe s invaliditetom ima sljedeće dimenzije:
 - visina: 106 mm
 - širina: 148 mm
2. Karta je tamnoplave i žute boje, kako je utvrđeno na slici i sljedećim kodovima:
 - tamnoplava: CMYK 100, 90, 10, 0
RGB 0, 68, 148
 - žuta: CMYK 94, 63, 7, 1
RGB 255, 237, 0
3. Europska parkirna karta za osobe s invaliditetom podijeljena je okomito na dva dijela i na prednjoj strani i na poledini.
 - a) Lijevi dio prednje strane sadržava:
 - tamnoplavi simbol osobe u invalidskim kolicima na žutoj pozadini;
 - datum izdavanja i datum isteka parkirne karte;
 - serijski broj parkirne karte;
 - naziv tijela izdavatelja / organizacije izdavateljice;
 - oznaku registarskih pločica ako se karta odnosi na konkretno vozilo. Za države članice koje ne zahtijevaju navođenje oznake registarske pločice, karta ne sadrži odgovarajuće podatkovno polje.

b) Desni dio prednje strane sadržava:

- riječi „Europska parkirna karta za osobe s invaliditetom” pisane velikim tiskanim slovima na engleskom jeziku i na nacionalnom jeziku (jezicima) države članice koja je izdala kartu,
- u pozadini razlikovnu oznaku države članice koja izdaje parkirnu kartu unutar prstena zvijezda koji simbolizira Europsku uniju,
- QR kod, te potencijalno druge digitalne značajke koje elektroničkim sredstvima sprečavaju prijevare treba dodati nakon donošenja tehničkih specifikacija iz članka 7. stavka 1.

c) Lijevi dio poledine sadržava:

- prezime nositelja karte;
- ime(na) nositelja karte;
- datum rođenja nositelja karte.
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

d) Desna strana poledine karte sadrži na engleskom jeziku i na nacionalnom jeziku (jezicima) države članice koja je izdala kartu:

- izjavu: „Nositelj karte ostvaruje pravo na lokalne uvjete i prostore za parkiranje rezervirane za osobe s invaliditetom dostupne u dotičnoj državi članici.”,
- izjavu: „Karta pri parkiranju mora biti istaknuta na prednjem dijelu vozila tako da njezina prednja strana bude vidljiva za potrebe provjere”.

4. Unosi se prikazuju na engleskom i nacionalnom jeziku ili nacionalnim jezicima države članice koja izdaje europsku parkirnu kartu za osobe s invaliditetom. Ako država članica te tekstove želi navesti na nacionalnom jeziku koji nije jedan od sljedećih: bugarski, češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, hrvatski, irski, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski, švedski ili talijanski, izrađuje dvojezičnu inačicu karte upotrebom jednog od navedenih jezika, ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog Priloga. Ako država članica tekstove želi navesti na bugarskom ili grčkom jeziku, izrađuje dvojezičnu inačicu karte upotrebom [...] latinice.

5. [...].
